Ecologisch onderzoek vleermuizen en planten, Gelreweg te Montfort

Gemeente Roerdalen

Concept Eindrapport

Ecologisch onderzoek vleermuizen en planten, Gelreweg te Montfort

Gemeente Roerdalen

Concept Eindrapport

Rapportnummer:	211X08298
Datum:	29 augustus 2016
Contactpersoon opdrachtgever:	
Projectteam BRO:	Rachel Lauwerijssen, Ineke Kroes
Trefwoorden:	Vleermuizen, Flora en Fauna onderzoek
Bron foto kaft:	
Beknopte inhoud:	

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. AANLEIDING **3**
1.1 Aanleiding 3
1.2 Doel 3
1.3 Leeswijzer 3

2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED **5**
2.1 Huidige situatie 5
2.2 Aanwezige ecotopen 6
2.3 Toekomstige (geplande) situatie 7

3. WERKWIJZE **9**
3.1 Vleermuizen 9
3.2 Vaatlanten 11

4. RESULTATEN **11**
4.1 Vleermuizen per soort 11
4.2 Vleermuizen per functie 12
4.2 Vaatplanten 13

5. EFFECTENBEOORDELING **15**
5.1 Vleermuizen 14
5.2 Vaatplanten 14

6. TOETSING AAN DE FLORA EN FAUNAWET **17**
6.1 Vleermuizen 17
6.2 Vaatplanten 17

7. CONCLUSIES EN ADVIES **19**
7.1 Vleermuizen 19
7.2 Vaatplanten 19

8. BRONNEN **21**

1. AANLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om op een onbebouwde locatie aan de Gelreweg in Montfort een woning te bouwen. Hiervoor zal opgaande begroeiing verdwijnen. Er zullen o.a. bomen worden gekapt en opslag van houtige beplanting zal verwijderd worden.
Om te voldoen aan nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de ingreep plaatsvindt, een onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.
Om de effecten van de plannen op natuurwaarden te bepalen is in opdracht van BRO in februari 2016 een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek bleek dat een deel van het plangebied mogelijk geschikt is als foerageergebied en/of vliegroute voor vleermuizen, met name de gewone en ruige dwergvleermuis, gewone en grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, en rosse vleermuis. Daarnaast is het plangebied mogelijk geschikt voor beschermde vaatplanten zoals breed klokje, gewone vogelmelk, etc.
Door het verdwijnen van het groen binnen het plangebied gaan mogelijk standplaatsen van beschermde vaatplanten en foerageergebieden en/of vliegroutes verdwijnen.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Komen binnen het plangebied momenteel beschermde vaatplanten voor?
- Welke soorten vleermuizen komen momenteel voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het plangebied, voor wat betreft de huidige en de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 worden de methode van werken en de onderzoeksinspanning beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het planten- en vleermuisonderzoek gepresenteerd. De mogelijke effecten van de ingreep worden gerelateerd aan de aanwezige soorten vaatplanten en vleermuizen in hoofdstuk 5. Toetsing aan de Flora- en faunawet is beschreven in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 is een beschrijving van de conclusies en aanbevelingen. Hoofdstuk 8 bestaat uit een korte bronnenlijst.

2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED

2.1 Huidige situatie

Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Gelreweg binnen de kern Montfort in de gemeente Roerdalen. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 193,539, Y= 349,136. De ligging van het plangebied is te zien in onderstaande afbeeldingen (figuur 1 en 2).

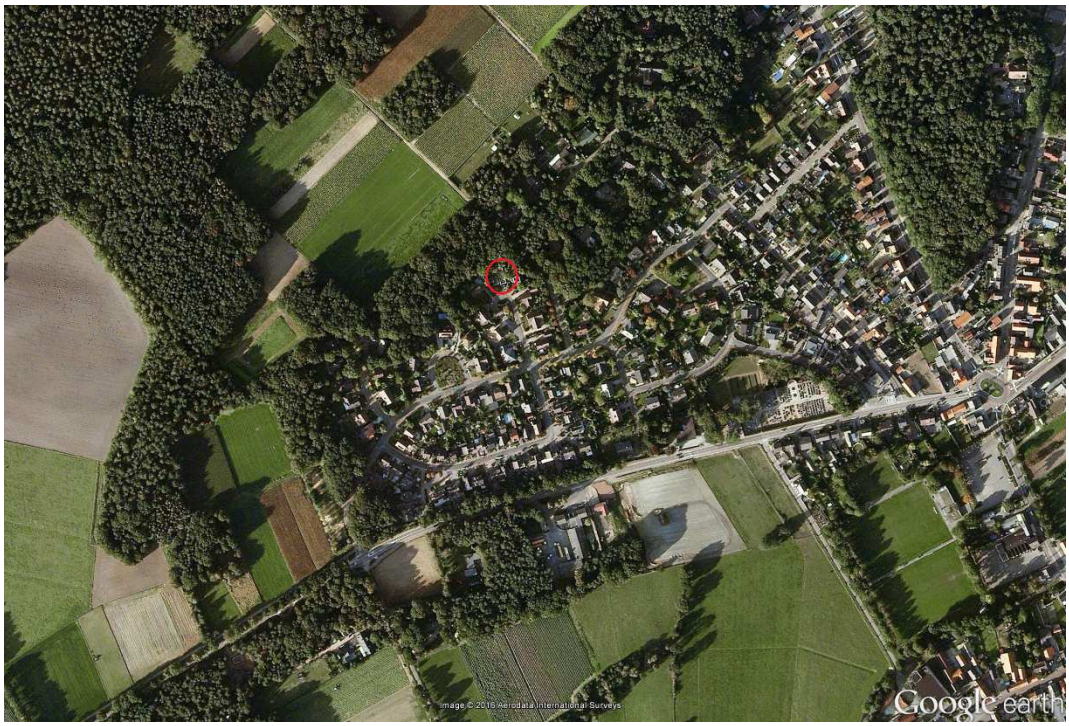

Figuur 1, Ligging van het plangebied (rood omcirkeld)

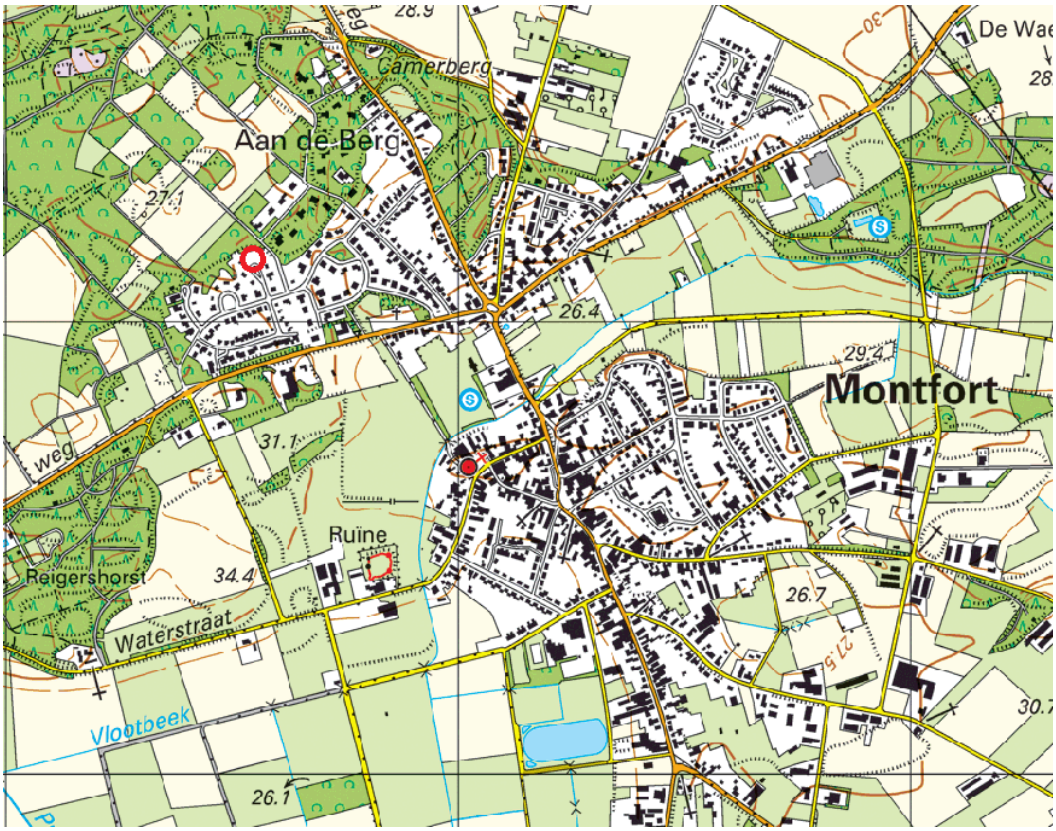

Figuur 2, Topografische kaart met het plangebied (rood omcirkeld)

Het plangebied bestaat momenteel uit een onbebouwd terrein begroeid met kruiden, klimop en jonge bomen. Aan de noordzijde van het plangebied grenst het perceel aan een bos. De begrenzing is aangegeven door middel van prikkeldraad. Aan de west- en oostzijde van het plangebied grenst het perceel aan woningen. Aan de zuidzijde grenst het perceel aan de Gelreweg. Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied.

2.2 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Het winkelpand van de Hoogvliet
- Bestrating
- Parkeerplaatsen
- Bomen
- Siertuin (achtertuin)
- Verruigd terrein met kruiden en opslag
- Struweel.

2.3 Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft het bouwen van een woning. De aanwezige bomen zullen worden gekapt en de aanwezige begroeiing zal worden verwijderd. Het terrein zal bouwrijp worden gemaakt en er zal grondverzet worden gepleegd.

Figuur 3 Toekomstige gewenste situatie van het plangebied

De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 6) geven een impressie van het plangebied.

Figuur 3: Aanzicht plangebied vanaf de

Figuur 4: Westzijde plangebied

Gelreweg

Figuur 5: Oostzijde plangebied grenzend aan de Fronhovenweg

Figuur 6: Aanzicht plangebied vanaf de Fronhovenweg

3. WERKWIJZE

3.1 Vleermuizen

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd aan de hand van het vleermuizenprotocol (2013) dat is opgesteld door Gegevensautoriteit Natuur (GAN), Netwerk Groene Bureaus (NGB) en Zoogdiervereniging. Tijdens de veldbezoeken is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soort specifiek. Met behulp van een ultrasounddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt. Tijdens het onderzoek is gebruikgemaakt van een Petterson D240x ultrasounddetector (batdetector) en een sterke zaklamp (TK41 Max 860 Lumens). Met een Edirol R-09 RH digitale recorder zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Verder is gebruik gemaakt van een Elekon Batlogger M, een zeer gevoelige heterodyne batdetector die niet alleen het geluid registreert, maar ook de exacte locatie van het vleermuisgeluid, de tijd van de waarneming, en de exacte lokale weersomstandigheden op dat moment.

Op basis van de aanwezige ecotopen zijn de volgende functies te verwachten:

- Vliegroutes en foerageergebieden;

De eerste veldinventarisatie vond plaats op 27 juni ’s avonds tijdens en na zonsondergang. De waarnemingen zijn voornamelijk gedaan vanaf de Gelreweg, maar er is ook geïnventariseerd vanaf de Fronhovenweg en omgeving.
Op 28 augustus is een tweede inventarisatie uitgevoerd, ’s avonds tijdens en na zonsondergang. Hierbij waren de waarnemingen vanaf de Gelreweg, maar er is ook geïnventariseerd vanaf de Fronhovenweg. Verder is wederom in de omgeving van het plangebied rondgelopen om een indruk te krijgen van de algemene vleermuisactiviteit.
Alle inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

Tabel 1 Bezoeken i.v.m. vleermuisnventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/ onder	Weer	Temp.
27-06-2016	Inspectie plangebied Vaatpanten Vleermuizen: Vliegroute, foerageer-gebied	21.30 -24.00	05.21/ 22.04	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag tijdens onderzoek	14,9ºC
28-08-2016	Vleermuizen: Vliegroute, foerageer-gebied	20.00 -23.00	06.45/ 20.35	Wind gemiddeld 3 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	20,5ºC

3.2 Vaatplanten

Bij onderzoek naar vaatplanten in het kader van de Flora- en faunawet wordt het voorkomen van beschermde vaatplanten onderzocht op het moment dat deze vaatplanten waarneembaar en te determineren zijn. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van de Handleiding inventarisatieprojecten 2016, van FLORON en de Heukels' Flora, 23^{e} editie.
Het tijdstip van determineren hangt af van de te verwachten soort. Het betreft hier een soortgericht onderzoek met een beperkte lijst met soorten, afhankelijk van de aanwezigheid van geschikt habitat. Bij dit type onderzoek worden de exacte locaties en aantallen van beschermde soorten genoteerd.
Het onderzoek naar vaatplanten is uitgevoerd op 27 juni. Onderzocht zijn de soorten die volgens de uitgevoerde quickscan aanwezig zouden kunnen zijn, te weten breed klokje en gewone vogelmelk. Daarnaast is geïnventariseerd op soorten die volgens de NDFF (quickscanhulp) mogelijk aanwezig zouden kunnen zijn, te weten rapunzelklokje, rietorchis en steenbreekvaren. De inventarisaties zijn uitgevoerd op een moment dat zowel de gewone vogelmelk als het breed klokje, rietorchis en rapunzelklokje zijn bloeitijd heeft, en steenbreekvaren goed waarneembaar is.

4. RESULTATEN

4.1 Vleermuizen per soort

Tijdens beide avondbezoeken, op 27 juni en 28 augustus zijn er in de Gelreweg binnen het plangebied, en in de buurt van het plangebied slechts een paar passerende en foeragerende vleermuizen waargenomen. In de Fronhovenstraat, direct achter het plangebied werden echter veel meer, en ook meerdere soorten vleermuizen foeragerend aangetroffen, te weten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Er zijn in totaal drie soorten vastgesteld, te weten de gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus), ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii) en rosse vleermuis (Nyctalus noctula). (zie Tabel 2)

Tijdens het eerste bezoek, in de ochtend van 27 juni werd aan de Gelreweg de hele avond slechts een gewone dwergvleermuis waargenomen. Hij kwam rond 22.23 uur aanvliegen vanuit het zuidoosten en bleef rondjes vliegen en foerageren in en rond de bomen van het plangebied. Toen de inventarisatietijd om was, om 24.00 uur, was hij nog steeds aan het foerageren in en om het plangebied.
Op de Fronhovenweg was meer vleermuisactiviteit. Daar staan hoge en dikke bomen met open plekken, aan de rand van het plangebied. In die open plekken werd vanaf 22.15 uur druk gefoerageerd door 3 gewone dwergvleermuizen. Deze gewone dwergvleermuizen bleven foerageren tot het eind van de inventarisatietijd. Rond 22.20 uur passeerde een rosse vleermuis. Na 22.40 uur kwamen twee ruige dwergvleermuizen aanvliegen, deze bleven foerageren rondde bomen achter het plangebied.

Tijdens het tweede avondbezoek, op 28 augustus, zijn in totaal twee gewone dwergvleermuizen gesignaleerd in de Gelreweg. Vanaf ongeveer 20.45 uur werd een gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen in de tuin van Gelreweg 14. Vanaf 22.20 uur werd een gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen binnen het plangebied, boven de opslag van jonge boompjes.
Op en langs de Fronthovenweg, ter hoogte van het plangebied was ook deze avond aanzienlijk meer vleermuisactiviteit. Om 20.33 uur kwamen vier gewone dwergvleermuizen foerageren op de open plekken tussen de hoge bomen. Deze vier bleven tot het eind van de inventarisatietijd foerageren. Om 21.00 uur kwamen er twee ruige dwergvleermuizen bij. Ook deze bleven foerageren tot het einde van de inventarisatietijd. Om 20.50 uur passeerde een rosse vleermuis en om 21.25 uur passeerde wederom een rosse vleermuis.

In Tabel 2 zijn de waarnemingen van foeragerende en passerende vleermuizen per avond weergegeven.

Tabel 2 Totaal nachtelijke waarnemingen in het veld van passerende en foeragerende vleermuizen in en om het plangebied (Gelreweg), en in de Fronhovenstraat, achter het plangebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	27-06-2016 Avond		28-08-2016 Avond		Totaal waarnemingen
		Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	4	0	6	0	3
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	2	0	2	0	4
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula	0	1	0	2	3

4.2 Vleermuizen per functie

Kraamverblijven

Er staan op het plangebied geen gebouwen en/of bomen die geschikt zijn als kraamverblijf. Er zijn geen kraamverblijven geconstateerd.

Foerageergebieden en vliegroutes

Er is binnen het plangebied in totaal slechts een keer een foeragerende gewone dwergvleermuis aangetroffen. Binnen het plangebied is geen sprake van essentieel foerageergebied, of van vliegroutes.

Wel wordt tussen het plangebied en de Fronhovenweg, tussen de hoge bomen actief gefoerageerd door meerdere vleermuissoorten.

Figuur 4. Vliegroutes en foerageergebieden. De rode pijlen geven aan waarlangs gevlogen werd. De vanuit het zuidoosten geeft de herkomst van de vleermuizen. De ovaal en de rode pijl naar twee kanten geven de foerageerplaatsen aan.

Paarverblijven

Er zijn binnen het plangebied geen gebouwen of bomen die geschikt zijn als paarverblijf. Er zijn geen paarverblijven geconstateerd.

4.3 Vaatplanten

Op 27 juni is het plangebied geïnspecteerd op beschermde vaatplanten. Het terrein is systematisch onderzocht maar er zijn geen beschermde vaatplanen aangetroffen binnen het plangebied.

5. EFFECTENBEOORDELING

5.1 Vleermuizen

Het plangebied wordt door vleermuizen in zeer geringe mate gebruikt als foerageergebied, Er is binnen het plangebied slechts een foeragerende gewone dwergvleermuis aangetroffen. Echter in de directe omgeving van het plangebied, langs de Fronhovenweg wordt wel actief gefoerageerd. Om overtreding van de Flora en faunawet te voorkomen is het noodzakelijk om verstoring van deze vleermuizen te voorkomen tijdens de ingreep.

5.2 Vaatplanten

De gevonden resultaten wijzen niet op een mogelijke aanwezigheid van beschermde vaatplanten binnen het plangebied. De aanwezigheid van standplaatsen van beschermde vaatplanten is redelijkerwijze uit te sluiten.

6. TOETSING AAN DE FLORA EN FAUNAWET

6.1 Vleermuizen

Door de ingreep verdwijnt geen vliegroute of essentieel foerageergebied. Er is in de directe omgeving ruim voldoende foerageergebied aanwezig.
Wel zijn er in de directe omgeving van het plangebied foerageergebieden en vliegroutes aangetroffen. Door de ingreep kan mogelijk lichtverstoring optreden binnen deze aangrenzende foerageergebieden.
Om te voorkomen dat hier lichtverstoring optreedt, dient zodanig gewerkt te worden dat de foerageergebieden direct achter het plangebied te allen tijde lichtschuw gehouden worden. Dit betekent dat bouwlampen niet gericht mogen worden in de richting van dit deel van het plangebied. Indien deze maatregel gerespecteerd wordt zal geen overtreding van de Flora en Faunawet plaatsvinden door de ingreep.

6.2 Vaatplanten

De gevonden resultaten wijzen niet op een mogelijke aanwezigheid van beschermde vaatplanten binnen het plangebied. De aanwezigheid van standplaatsen van beschermde vaatplanten is redelijkerwijze uit te sluiten.

7. CONCLUSIES EN ADVIES

7.1 Vleermuizen

Door de ingreep verdwijnt geen essentieel foerageergebied of vliegroute. Wel kan er lichtverstoring optreden in het foerageergebied, direct grenzend aan het plangebied. Om te voorkomen dat hier lichtverstoring optreedt, dienen de foerageergebieden direct achter het plangebied te allen tijde lichtschuw gehouden te worden.
Dit betekent dat bouwlampen niet gericht mogen worden in de richting van dit deel van het plangebied. Indien deze maatregel gerespecteerd wordt zal geen overtreding van de Flora en Faunawet plaatsvinden.

7.2 Planten

Binnen het plangebied zijn geen standplaatsen aanwezig van beschermde vaatplanten. Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt de Flora en Faunawet niet overtreden voor beschermde vaatplanten.

Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de aanwijzingen van het Vleermuis-protocol van 27 maart 2013, en volgens de richtlijnen voor planteninventarisatie (FLO-RON) kan worden gesteld dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd**.**

8. BRONNEN

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus. Versie 2.0, december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis Pipistrellus nathusii. Versie 2.0, december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Rosse dwergvleermuis Nyctalus noctula. Versie 2.0, december 2014

Broekhuizen, S. (et al.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. K.N.N.V. Uitgeverij, Utrecht.

Buiten aan het Werk. Houd Tijdig rekening met beschermde planten en dieren!
Brochure
[http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640321&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_file_id=14765 (31---10---2010)].

www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

www.vleermuizenindestad.nl

Handleiding inventarisatieprojecten 2016, FLORON

Meijden van der, R. Heukels'Flora 23e editie. 2005. Wolters-Noordhof B.V.